

Przedmowa	9
------------------------	---

Część pierwsza Przedmiot i metoda

Rozdział 1

Przedmiot badań socjologicznych	15
1.1. Socjologia jako naukowa wiedza o społeczeństwie	15
1.2. Społeczeństwo jako przedmiot badań socjologicznych	16
1.2.1. <i>Pojęcie „społeczeństwo”</i>	16
1.2.2. <i>Kontrowersje wokół przedmiotu badań socjologicznych</i> ...	19
1.3. Podstawowe pytania badawcze w socjologii	24
1.4. Jednostka jako obiekt badań socjologicznych	27
1.5. Społeczne funkcje wiedzy socjologicznej	29
1.5.1. <i>Funkcje naukowo-poznawcze</i>	29
1.5.2. <i>Funkcje użytkowe</i>	29

Rozdział 2

Metodologia badań społecznych	35
2.1. Ogólne zasady metody naukowej	35
2.2. Spory metodologiczne w naukach społecznych	37
2.3. Techniki badawcze w socjologii	40
2.3.1. <i>Badania empiryczne w rozumieniu nauk przyrodniczych</i> ..	40
2.3.2. <i>Badania empiryczne w socjologii</i>	44
2.3.3. <i>Badania interpretacyjne</i>	49
2.4. Obiektywizm badawczy w naukach społecznych	52

Część druga Rozwój myśli socjologicznej

Rozdział 3

Przednaukowa myśl społeczna	57
3.1. Świat społeczny w oczach filozofów	57
3.1.1 <i>Doktryny społeczno-polityczne</i>	57
3.1.2. <i>Przekształcenia „ładów społecznych” i doktryn społeczno-</i> <i>-politycznych</i>	59
3.2. Pierwsi myśliciele – realiści	66
3.2.1. <i>Ibn Chaldun</i>	66
3.2.2. <i>Niccolo Machiavelli</i>	68
3.3. Początki socjologii	71
3.3.1. <i>Claude Henry de Saint – Simon (fizjologia społeczna)</i> ...	72
3.3.2. <i>Adolphe Quételet (fizyka społeczna)</i>	72

Rozdział 4

Wielkie syntezy socjologiczne	75
4.1. Twórcy socjologii pozytywnej	76
4.1.1. <i>Auguste Comte</i>	76
4.1.2. <i>Herbert Spencer</i>	79
4.2. Badacze dramaturgii dziejów (nurt konfliktowy)	81
4.2.1. <i>Karol Marks</i>	83
4.2.2. <i>Ludwik Gumplowicz</i>	85
4.3. Funkcjonalizm kulturowy	87
4.3.1. <i>Émile Durkheim</i>	89
4.3.2. <i>Bronisław Malinowski</i>	91
4.4. Przełom antypozytywistyczny – narodziny interakcjonizmu	94
4.4.1. <i>Max Weber</i>	95
4.4.2. <i>Georg Herbert Mead</i>	99

Rozdział 5

Kontynuacje i pogranicza badań socjologicznych	103
5.1. Aktualność myśli klasycznej	103
5.2. Socjologie szczegółowe	106
5.3. Pogranicza socjologii	106

Część trzecia Wspólnoty i kultury

Rozdział 6

Wspólnotowe formy życia zbiorowego	113
6.1. Wspólnoty i organizacje jako podstawowe formy życia zbiorowego	113
6.2. Wspólnoty pierwotne (naturalne)	118
6.2.1. <i>Charakterystyka ogólna</i>	118
6.2.2. <i>Więzi społeczne we wspólnotach pierwotnych</i>	120
6.2.3. <i>Imperatywy wspólnotowe</i>	123
6.3. Typy wspólnot pierwotnych	125
6.3.1. <i>Wspólnoty obcowania bezpośredniego (realnego współżycia)</i>	127
6.3.2. <i>Wspólnoty duchowe (wyobrażeniowe)</i>	132
6.4. Wspólnoty „wtórne” (sztucznie tworzone)	141
6.4.1. <i>Wtórne wspólnoty realnego współżycia</i>	142
6.5. Wspólnoty doraźne	152
6.6. Funkcje i dysfunkcje wspólnot ludzkich	154

Rozdział 7

Kultura jako system zbiorowych wyobrażeń	157
7.1. Rozumienie zjawisk kulturowych	157
7.1.1. <i>Pojęcie „kultura”</i>	158
7.1.2. <i>Společne funkcje i znaczenia kultury symbolicznej</i>	161
7.1.3. <i>Płaszczyzny kultury</i>	166

7.2. Języki międzyludzkiej komunikacji	170
7.2.1. Język werbalny	170
7.2.2. Język niewerbalny („mowa ciała”)	172
7.2.3. Wizualny język symboliczny	177
7.3. Kulturowe wzmacnianie integracji i tożsamości wspólnotowej	181
7.3.1. Wiedza potoczna i przekonania zbiorowe	181
7.3.2. Zwyczaje, obyczaje i obrzędy	189
7.4. Kulturowe sposoby regulacji ludzkich zachowań	196
7.4.1. Normy i wartości	196
7.4.2. Systemy moralne i etyczne	204
7.5. Przywództwo we wspólnotach	212
7.5.1. Specyfika władzy wspólnotowej	212
7.5.2. Typy przywódców	214
7.6. Odmienności kulturowe i dyfuzja wzorców kulturowych	215
7.6.1. Kulturowe zróżnicowanie społeczeństw	215
7.6.2. Dyfuzja kultury	223

Rozdział 8

Międzypokoleniowa transmisja kultury (procesy socjalizacji)

Międzypokoleniowa transmisja kultury (procesy socjalizacji)	225
8.1. Uspołecznianie jednostki ludzkiej	225
8.1.1. Socjalizacja poznawcza	227
8.1.2. Socjalizacja emocjonalna	230
8.1.3. Socjalizacja moralna	232
8.1.4. Społeczne grupy i instytucje socjalizujące człowieka	235
8.2. Patologie i dewiacje społeczne	236
8.2.1. Przejawy patologii i dewiacji	236
8.2.2. Strukturalne źródła patologii i dewiacji	237
8.2.3. Błędy socjalizacji jako źródło patologii i dewiacji	239
8.2.4. Resocjalizacja	240

Część czwarta Instytucje i organizacje

Rozdział 9

Instytucje społeczne	245
9.1. Instytucjonalizacja życia społecznego	245
9.1.1. Socjologiczne rozumienie pojęcia „instytucja”	245
9.1.2. Instytucjonalizacja wyspecjalizowanych funkcji	246
9.1.3. Instytucjonalizacja stosunków społecznych	247
9.1.4. Instytucjonalizacja władzy	250
9.1.5. Instytucjonalizacja interesów grupowych	255
9.2. Funkcje i dysfunkcje instytucji społecznych	258
9.2.1. Funkcjonalność instytucji społecznych	258
9.2.2. Dysfunkcje instytucji społecznych	260

Rozdział 10

Organizacje jako zinstytucjonalizowane systemy

społeczne	262
10.1. Socjologiczne spojrzenie na organizacje	262
10.1.1. <i>Organizacje a instytucje</i>	262
10.1.2. <i>Specyfika organizacji jako formy zbiorowego</i> 264 <i>współdziałania</i>	264
10.2. Organizacje jako systemy społeczne	268
10.2.1. <i>Ludzie w organizacji</i>	268
10.2.2. <i>Społeczne ustroje organizacji</i>	271
10.2.3. <i>Kultury organizacyjne</i>	273
10.2.4. <i>Władza w organizacjach</i>	277
10.2.5. <i>Grupy i koalicje w organizacjach</i>	279

Część piąta Dynamika życia społecznego

Rozdział 11

Gry społeczne	285
11.1. Trwałość i zmienność ładu społecznego	285
11.2. Społeczne zróżnicowanie i grupy interesów	287
11.3. Procesy gier społecznych	294
11.3.1. <i>Pojęcie „gra społeczna”</i>	294
11.3.2. <i>Stawki w grach społecznych</i>	297
11.3.3. <i>Reguły gier społecznych</i>	300
11.3.4. <i>Zasoby „graczy”</i>	303
11.3.5. <i>Społeczna „wymiana” zasobów</i>	313

Rozdział 12

Zmiany społeczne	317
12.1. Koncepcje zmian społecznych	317
12.1.1. <i>Rozwój społeczny jako postęp i modernizacja</i>	318
12.1.2. <i>Koncepcje zmienności cyklicznej</i>	320
12.1.3. <i>Dialektyczne koncepcje zmian społecznych</i>	324
12.2. Główne tendencje zmian we współczesnych społeczeństwach ..	328
12.2.1. <i>Zmiany technologiczne</i>	328
12.2.2. <i>Zmiany struktury zawodowej</i>	330
12.2.3. <i>Zmiany uwarstwienia społecznego</i>	332
12.2.4. <i>Zmiany mentalnościowe („człowiek nowoczesny”)</i>	334
12.2.5. <i>Nowoczesne społeczeństwo</i>	336
12.3. Ogólnoświatowa republika mędrców czy zmierzch zachodniej cywilizacji?	338

Bibliografia	343
---------------------------	-----